

Vai trò của các Tổ chức Hội trong xây dựng Nhà nước pháp quyền

Lê Nguyễn

Vai trò của các tổ chức Hội trong xây dựng Nhà nước pháp quyền

Nền dân chủ càng mở rộng thì các tổ chức xã hội ngày càng có điều kiện tham gia vào công việc Nhà nước, tham gia quản lý Nhà nước. Hiện nay ai cũng thấy rõ vai trò to lớn và rất quan trọng của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong đoàn kết toàn dân xây dựng kinh tế - xã hội, là lực lượng đấu tranh có hiệu quả chống quan liêu, tham nhũng, tiêu cực, cửa quyền trong bộ máy Nhà nước.

Thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, các tập thể lao động đã phát huy vai trò rất quan trọng trong xây dựng chính quyền cơ sở, xây dựng khu dân cư về mọi mặt.

Nội dung và hình thức hoạt động của các tổ chức xã hội thể hiện ở những vấn đề rất quan trọng trong xây dựng Nhà nước pháp quyền, tham gia bầu cử, thành lập các cơ quan Nhà nước thể hiện rõ trong luật bầu cử Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp. Mặt trận Tổ quốc là tổ chức chủ trì, tổ chức các hội nghị hiệp thương giới thiệu người ra ứng cử, tham gia tổ chức bầu cử dân chủ, đúng pháp luật. Gần đây có quy chế lấy phiếu tín nhiệm các Chủ tịch phường, xã giữa nhiệm kỳ, phiếu tín nhiệm các trưởng thôn, bản. Đây thực sự là vấn đề dân chủ trực tiếp, xây dựng chính quyền của nhân dân. Tham gia thảo luận và quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước. Hiến pháp là đạo luật cơ bản được thảo luận toàn dân trước khi Quốc hội biểu quyết thông qua. Nhiều đạo luật quan trọng khác cũng được thảo luận lấy ý kiến rộng rãi của nhân dân gần đây nhất là thảo luận trong nhân dân về Luật phòng, chống tham nhũng, Luật chống lãng phí và thực hành tiết kiệm. Luật trưng cầu ý dân mà Ủy ban Thường vụ Quốc hội giao cho Hội Luật gia Việt Nam chủ trì soạn thảo để toàn dân phán quyết những vấn đề trọng đại của đất nước cũng thể hiện rõ vai trò của các tổ chức xã hội trong xây dựng chính quyền nhân dân.

Một nhiệm vụ cấp bách đòi hỏi Nhà nước

Chủ tịch nước Trần Đức Lương trao Huân chương Hồ Chí Minh cho Hội Luật gia Việt Nam.

ta cần phải dân chủ hóa đời sống xã hội. Công cuộc đổi mới cũng đòi hỏi cấp bách vì dân chủ là phương tiện hữu hiệu, là động lực mạnh mẽ và đồng thời là mục tiêu của chủ nghĩa xã hội. Dân chủ cũng là phương hướng, là nội dung cơ bản để đổi mới tổ chức và hoạt động của hệ thống chính trị, là bảo đảm cho công cuộc đổi mới thành công.

Ở nước ta có thời gian do hạn chế, hoặc mất dân chủ ở nơi này, nơi khác đã gây nên những lộn xộn, có khi mất ổn định chính trị. Sự khủng hoảng, sự sụp đổ ở một số nước xã hội chủ nghĩa trước đây có nhiều nguyên nhân, nhưng trong đó có nguyên nhân quan trọng là tình trạng mất dân chủ kéo dài. Dân chủ hóa đời sống xã hội là một tất yếu trong sự nghiệp đổi mới ở nước ta.

Dân chủ hóa đời sống xã hội ở nước ta hiện nay cần phải được đẩy mạnh trên 3 lĩnh vực chủ yếu: Dân chủ hóa trong lĩnh vực kinh tế, Dân chủ hóa trong lĩnh vực chính trị, Dân chủ hóa trong lĩnh vực tư tưởng, văn hóa và xã hội.

Hội luật gia Việt Nam là một tổ chức chính trị có vai trò và khả năng tham gia tích

cực vào dân chủ hóa đời sống xã hội trên cả ba lĩnh vực nói trên. Với chức năng, nhiệm vụ của Hội và với các phương thức hoạt động năng động, phù hợp, Hội Luật gia sẽ góp phần quan trọng vào dân chủ hóa đời sống xã hội nước ta.

Mở rộng dân chủ trong đời sống xã hội hiện nay

Mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa trong xã hội ta hiện nay là một yêu cầu khách quan và cấp bách, theo chúng tôi có những yêu cầu cấp bách sau đây:

1. Mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa hiện nay, trước hết phải thực hiện dân chủ về kinh tế, bảo đảm lợi ích chân chính của từng người gắn với lợi ích của xã hội. Muốn nước mạnh thì dân phải giàu, muốn bình đẳng, dân chủ và văn minh thì dân phải giàu. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói nếu nước độc lập, dân được tự do, nhưng không ấm no và hạnh phúc thì độc lập, tự do cũng không có nghĩa lý gì. Đảng ta để ra đổi mới, trước hết là đổi mới về kinh tế là rất đúng đắn. Trong những năm qua, nước ta có thành tựu to lớn và kinh tế là nền tảng cho đổi mới mọi mặt của đất nước

→ và nêu cao được vị thế và uy tín nước ta trên thế giới.

2. Nền dân chủ nước ta phải được thể hiện là một chế độ dân chủ rộng rãi nhất trong lịch sử nước ta và toàn diện trong tất cả các lĩnh vực cho giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, tầng lớp trí thức và nhân dân lao động. Không có một thứ dân chủ cho "tất cả mọi người", "dân chủ thuần túy", một "sự tự do tuyệt đối cho mọi cá nhân", một "nền dân chủ chung cho mọi người"...

3. Dân chủ phải đi đôi với kỷ luật, kỷ cương, phải được thể hiện bằng pháp luật và được pháp luật bảo đảm.

Không thể có dân chủ rộng rãi nếu thiếu kỷ luật kỷ cương, thiếu trách nhiệm công dân và phải luôn cảnh giác với các thủ đoạn lợi dụng dân chủ, gây rối, phá hoại.

Pháp luật có vai trò đặc biệt quan trọng quy định quyền và trách nhiệm công dân, quy định các thể chế dân chủ trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội, không ai được cản trở dân chủ, nhưng cũng không để ai lợi dụng dân chủ với mục đích cá nhân.

4. Dân chủ và chủ nghĩa xã hội có mối quan hệ gắn bó mật thiết phụ thuộc và tác động qua lại với nhau.

Dân chủ là động lực, là mục tiêu của chủ nghĩa xã hội. Chủ nghĩa xã hội là giải phóng con người, mang lại ấm no hạnh phúc cho con người.

Trong nền dân chủ của nước ta hiện

nay phải tránh những hành vi xâm phạm các quyền tự do dân chủ của công dân, tránh dân chủ hình thức, dân chủ cực đoan. Đồng thời phải chống tệ quan liêu, hách dịch, cửa quyền, coi thường quần chúng.

5. Dân chủ xã hội chủ nghĩa không đồng nghĩa với đa nguyên chính trị và sự tồn tại của các đảng phái đối lập.

Không phải có đa nguyên chính trị, đa đảng thì có dân chủ thực sự. Trong lịch sử xã hội có giai cấp, về hình thức hình như có đa nguyên chính trị, nhưng thực chất chỉ có chuyên chính của một giai cấp nắm quyền chính trị (chuyên chính của một giai cấp).

Những lập luận cho rằng ở nước ta chỉ có một Đảng, không có đa nguyên chính trị là không có dân chủ chỉ là những lập luận vô căn cứ, phản khoa học nhằm mục đích chính trị xấu xa là muốn xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng.

6. Dân chủ là cơ sở và là nguyên tắc trong lãnh đạo và quản lý xã hội.

Hiện nay ở nước ta, Đảng và Nhà nước đều nói mở rộng dân chủ trong các kỳ họp Quốc hội, trong công tác điều hành của Chính phủ, trong công tác xét xử, dân chủ trong bầu cử, trong kinh tế, văn hóa, xã hội... Đó là đòi hỏi khách quan, là thực chất, không hình thức, bề ngoài. Đó đây trong lĩnh vực này, lĩnh vực khác còn có hiện tượng thiếu dân chủ, vi phạm quyền dân chủ của người dân luôn được Đảng và Nhà nước ta phê phán và sửa chữa. ■

Câu đối

* Non nước tiên rồng,
qua bao sóng gió bão bùng,
ngời vạn thuở tấm lòng dân tin Đảng
Cơ đồ hồng lạc,
trải bao trông gai ghénh thác,
sáng muôn đời tôn chỉ Đảng vì dân.

* Nêu cao tâm huyết vì dân,
cả nước đồng tâm từ buồn lụy
Giữ vững niềm tin vào Đảng,
muốn người hợp sức chống tham ô

* Tăng cường đoàn kết, mở rộng bang giao
bến ý chí làm giàu chính Đảng
Thắt chặt kỷ cương, nêu cao cảnh giác,
vững niềm tin đi tới tương lai

* Chủ trương hay, tập thể đồng tình,
dù xẻ núi bặt nừng đều thẳng lối
Phương pháp đúng, cộng đồng ủng hộ,
dầu ngăn sông lấp bể cũng thành công!

Lê Văn Thơm

Mừng xuân Bình Thuận

Mai đơm nụ trên cành đón Tết
Ước mơ xanh theo gió quỳện nhau về
Người xa xứ tìm về nguồn cội
Gởi mùa xuân thanh thân lại quê Người
Xao động lòng ai trước thêm năm mới
Uống nước nhớ nguồn ta lại về ta
Ân nghĩa tình đời không nên lỗi hẹn
Người xưa cảnh cũ ai nhớ lia xa?
Bên bến Nhà Rồng xuân này nhớ Bác
Ít phút giao thừa mà nặng nghĩa Tổ tiên
Nâng chén rượu vái người xưa dựng nước
Hẹn với lòng trọn nghĩa với non sông
Ta cúi lạy những linh hồn đã khuất
Uống chén rượu mừng mà say trời đất
Ấm lòng bên nhau mỗi độ xuân về
Tạc dạ ghi lòng nghĩa nước tình quê

Mai Mộng Tường